

چرا من یهودی نیستم

نیلوساند

ترجمه محمود سلطانیه، حامد فولادوند

فهرست نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

Sand, Shlomo. سرشناسه: ساند، شلومو.

عنوان و نام پدیدآور: چرا من یهودی نیستم، شلومو ساند.

ترجمه محمود سلطانی، حامد فولادوند.

مشخصات نشر: نشر تاریخ ایران

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۰۸۲-۴۴-۱

یادداشت: عنوان اصلی: Comment j'ai cessé d'être Juif.

Un regard Israélien.

موضوع: یهودیان -- هویت قومی.

موضوع: Sand, Shlomo.

موضوع: ویژگی‌های ملی اسرائیلی.

موضوع: یهودیت و دولت -- اسرائیل.

فولادوند، حامد، ۱۳۲۳، مترجم.

سلطانی، محمود، ۱۳۳۶، مترجم.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ چ ۳ س / DS۱۴۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۹۸۵۰۸

نشر تاریخ ایران (شرکت سهامی خاص)

تهران، خیابان فلسطین، ساختمان ۱۱۰، ط ۱، شماره ۳۰۴، تلفن: ۶۶۴۶۳۰۳۰

چرا من یهودی نیستم

شلومو ساند

ترجمه محمود سلطانی، حامد فولادوند

حروفچینی، صفحه‌آرایی و نظارت: نشر تاریخ ایران

طرح جلد: فریبا علایی چاپ و صحافی: القدير

تیراژ: ۱۰۰۰ چاپ اول: ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۰۸۲-۴۴-۱ ISBN: 978-964-6082-44-1

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و در اختیار نشر تاریخ ایران است.

فهرست مندرجات

۷	مقدمه
۱۳	فصل اول
۲۱	فصل دوم
۲۹	فصل سوم
۳۷	فصل چهارم
۴۵	فصل پنجم
۵۱	فصل ششم
۵۹	فصل هفتم
۶۷	فصل هشتم
۷۷	فصل نهم
۸۹	فصل دهم
۱۰۱	فصل یازدهم
۱۰۷	فصل دوازدهم

مقدمه

جستاری در دفاع از کرامت و آزادگی انسان

ها از طایفه همکاری مستقیم با اعراب می‌توان به زندگی امن و معتبری دست یافت... و از این یهودیان این موضوع را درک نمی‌کنند ناراحت می‌شوم، و از این‌که آنها حس بدال خواهند لازم را ندارند دل مرا بیشتر آزاده می‌کند.
آلبر انشتاین (نامه، ۱۹ ژوئن ۱۹۳۰)

شلومو ساند^۱ مورخ نامداری است که دیگر خود را یهودی نمی‌داند. او از تداوم سرکوب مردم مظلوم فلسطین و بی‌شرمی حکومت صیہونیستی چنان به ستوه آمده که فریاد می‌زند: «من نمی‌خواهم یهودی باشم، زیرا از سویی، قوانین اسرائیل هویت یک قوم خیالی را به من تحمیل کردند و از سویی دیگر، خجالت می‌کشم که مردم دنیا مرا عضو این باشگاه خواص بدانند». آری، اسرائیل امروز از منظری "باشگاهی" بیش نیست و اعضای آن سرمایداران، زبندگان چندملیتی، سیاستمداران پیرو صیہونیسم و "آزاده‌پردی شده‌ها" هستند. یعنی این "کاست" برگزیده و وفادار به دموکراسی نظامی حاکم نقش تعیین‌کننده دارد، نه ساکنان (یهودی، مسلمان، مسیحی و غیره) کشور.

نویسنده جسور جستار حاضر دیر زمانیست که علیه تصرف سرزمین

فلسطین مخالفت و افشاگری می‌کند. او در کتاب پیشین خود، "چگونه سرزمین اسرائیل را اختراع کردند"^۱، با شهادت تمام نقش دستگاه صیہونیستی و سیاست متضاد قدرت‌های غربی را در تشکیل دولت نامشروع اسرائیل آشکار کرد. شلومو ساند با تکیه بر اسناد تاریخی، افسانه "سرزمین موعود" و اسطوره موجودیت ابدی "قوم برگزیده" یهود را بافت شکنی^۲ کرد و نشان داد که سرزمین یهودیان عهد تورات با "وطن مدرن" اسرائیل - روایتی که از آغاز قرن بیستم، تودور هرزل^۳ و بنیان‌گذاران صیہونیسیم همراه با لورد بالفور^۴ انگلیسی ساختند و بافتند - هیچ ارتباطی ندارد. به زبانی دیگر می‌توان گفت که سرایا با رمانه و منافع دول سرمایه‌داری ایجاب می‌کرد که در خاورمیانه کوره‌ای "نو" با مرزهایی "ساختگی" بوجود آید! البته امروز نیز قدرت‌های سعه‌گر جهان با شرکت برخی از دولت‌های منطقه می‌کوشند، بار دیگر نقشه کنونی خاورمیانه را تغییر دهند و سرزمین‌ها و "وطن"‌های جدیدی "اختراع" کنند. تداوم جنگ میان ملت مقاوم فلسطین و حکومت صیہونیستی، تشدید عملیات تروریستی کور و خشونت‌های فرقه‌ای با موج فزاینده پناهجویان دهه اخیر عواملی هستند که نشان می‌دهد که جامعه بشری نتوانسته است بر فقر، استثمار، بی‌عدالتی، تبعیض، جهالت، قوم‌محوری و کینه‌توزی چیره شود. یعنی علی‌رغم دستانور، هانتس و پیشرفت عظیم علم در جهان معاصر، هنوز اکثریت جمعیت کره زمین در تنگنا، آموزش، امکانات رفاهی اولیه و توسعه پایدار محروم می‌باشد. برای کاستن از این جدال‌ها و تشنج‌های دهکده جهانی و رفع برخی از مشکلاتش، جهان‌زبونی سخت‌نیازمند آگاهی، تبادل فکری و شناخت آن دیگر^۵ است. اگرچه صیہونیستی، همکاری و گفتگو فرهنگی را محور کار خود قرار دهیم، تصورات و تعصبات کاذب، و نیز پیشداوری و نادانی به مرور کنار می‌روند و عرصه برداشت‌ها و

1. Comment la terre d'Israël fut inventée, éd. Flammarion 2012.

2. Déconstruction.

3. T. Herzl.

4. Lord Balfour.

5. L'Autre.

عقاید افراطی تنگ می‌شود. بی‌تردید، جستار شلومو ساند در همین راستا قدم برداشته و این نویسنده دگراندیش یهودی تبار کوشیده نه تنها دستکاری‌های تاریخی صیهونیسم و چهره جامعه تبعیض‌آمیز اسرائیل را افشا کند، بلکه از آزادگی و کرامت انسانی دفاع کند.

جستار حاضر بر محور هویت یهود و تعریف آن تدوین شده و نویسنده آن تحلیل تاریخی، زندگی‌نامه و اعتراض‌نامه را درهم آمیخته است. به برخی از قسمت‌های متن اشاره می‌کنم تا دلایل نگارش کتاب و گزینش مضامین آن کم و بیش مشخص شود:

«البته سیاست رژیم دموکراتیک حکومت اسرائیل در زمینه هویت تنها دلیلی نیست که مرا ناگزیر کرده که این جستار کوتاه را تدوین کنم، گو این‌که در آن نقش محوری دارد و در تصمیم قاطع من بسیار کارایی داشته است. اما به هر رو دلیل‌های دیگری نیز برای نگارش دیدن محتوا و مراد این نوشتار نقش داشته است. من این متن را با کوشش نامیدانه برای رهایی از این فشار کورو کورکننده حاکم می‌نویسم، چون می‌دانم برای آینده خود و عزیزانم بینش صیهونیستی بسیار خطرناک است.»

«پس در دولت اسرائیل "یهودی" بودن چه معنایی دارد؟ یهودی بودن در اسرائیل یعنی شهروند ممتاز و بهره‌مند از امتیازات و حقوق به کسانی که یهودی نیستند به ویژه عرب‌ها. اگر بر اساس چنین دیدن یهودی باشی، از سوی دولت - که خود را بازتاب جوهر و ذات یهودی می‌داند - یهودی شناخته می‌شوی. اگر از چنین دیدی یهودی شناخته شوی، می‌زانی زمین بخری، در حالی که غیریهودی حق ندارد زمینی از آن خود داشته باشد. اگر از چنین منظری یهودی باشی، حتی اگر نخواهی روزگار خود را جز گهگاه در اسرائیل بگذرانی یا با زبان نصفه نیمه عبرانی سخن بگویی، باز می‌توانی بر بانک مرکزی اسرائیل مدیریت کنی، آنهم در بانکی که هیچ شهروند اسرائیلی عرب را به کار نمی‌گمارد. اگر از چنین منظری یهودی شناخته شوی می‌توانی

وزیر امور خارجه شوی و مدام در منطقه مهاجرنشین بیرون از مرزهای تعیین شده اسرائیل سکونت کنی. آری، می توانی در کنار همسایگان فلسطینی محروم از تمامی حقوق شهروندی و بدون هیچ اختیاری بر سرنوشت خود، زندگی کنی. اگر کسی یهودی شمرده شد می تواند در مناطق مهاجرنشین ساکن در سرزمین هایی که از آن اسرائیل نیست بگردد. او می تواند در مکان هایی چون یهوده و سامره و بر جاده های پیرامونی آنها - یعنی جاده هایی که ساکنان محلی حق ندارند آزادانه در آن که درون سرزمین خودشان است - او شد کنند - بگردد. اگر کسی چنین یهودی باشد در راه بندان ها از حرکت باز می ماند، او رفتار شکنجه نمی شود، هیچکس نیمه شب خانه اش را جستجو نمی کند، اشتباه هدف تیراندازی قرار نمی گیرد و به اشتباه خانه اش ویران نمی شود... و ای همه مصیبت در روند پنجاه سال گذشته جز برای عرب ها و علیه عرب ها بوده است».

«یهودی بودن در حکومت اسرائیل آغاز سده بیست و یکم آیا شبیه زندگی سفیدپوستان سال های ۱۹۵۰ در جنوب ایالت متحده و یا فرانسوی های پیش از سال ۱۹۶۲ در الجزیره نیست؟ رضیعت حقوقی یهودی در اسرائیل آیا شبیه دوران نژادپرستی آفریقای جنوبی پیش از سال ۱۹۹۴ نیست؟! وقتی یک شهروند انسانگرا، دمکرات یا لیبرال و اهل صفاقت باشی، چگونه می توانی همچنان خود را یهودی بدانی؟ فرزندان شما یهودی چگونه اجازه می دهند بخشی از قبیله تازه یهودی شده اسرائیل را چون ارث پدری خود بدانند؟ اگر در اسرائیل به همین سادگی خود را یهودی بدانی، آیا سبب نمی شود بخشی از کاست ممتازی شوی که گرداگرد خود بی دادگری تحمل ناپذیری را آفریده؟»

آری، شلومو ساند به ستوه آمده، دیگر تحمل ستمگری های حکومت آپارتاید اسرائیل را ندارد. او این "یهودیت" صهیونیستی را نمی خواهد، چنین هویت تحمیلی را نمی پذیرد. همراه با دوست ارجمند، دکتر محمود سلطانیه،

ترجمه جستار اعتراض آمیز او را به خوانندگان علاقمند تقدیم می‌کنیم.

حامد فولادوند

۲۴ خرداد ۱۳۹۴

www.ketab.ir